

Dommerboken på en halvtime

Om du leser disse følgende avsnittene, vil du få helheten og sammenhengen i Dommernes bok på en halvtime. Du vil få bokens høydepunkter og de viktigste avsnittene:

- 1,27-35
- 2,6-19
- 3,12-30
- 4,1-24
- 5,1-131
- 6,11-40
- 7,1-25
- 13,1-25
- 16,4-31

Fakta om Dommerboken

Handlingen i Dommerne foregår fra ca 1200 til ca 1020.

Selv om han ikke opptrer i Dommerboken, er profeten Samuel som tar ledelsen i Samulesbøkene, på mange måter den siste og den fremste dommeren. Han er broen mellom dommertiden og kongetiden.

Den skildrer få mønsterpersoner, for selv de fleste av dommerne har store brister, og slik er den en bok som er relevant i vår verden av krig og ondskap.

Nøkkelord og stikkord i Dommernes bok

Borgerkriger. Vold. Frafall. Redning. Lederskap.

Spørsmål til samtale eller ettertanke

Det siste verset i Dommerne, er som et refreng som går igjen gjennom hele boken: «I de dager var det ingen konge i Israel. Hver mann gjorde som han selv fant for godt». (21,25)

Hva tenker du om viktigheten av gode ledere, enten det er i en familie, en organisasjon, en kirke en ungdomsgruppe – eller hva som helst?

Dommerboken i Det nye testamente

Det er lite gjenklang, om noe som helst, fra Dommerne i NT. Den siteres ikke, og brukes ikke av Jesus og de nytestamentlige forfatterne. Men kanskje vi kan lese Jotams kvad i 9,8-15 som en Kristusprofeti, om den tornekrone Jesus, som ikke kom med makt? Les og se. Dessuten brukes ofte fortellingene om Samson i adventstiden, som et forbilde for Døperen Johannes, som en som ble utvalgt til en hellig oppgave før han ble født, og som levde et radikalt liv i forberedelse til oppdraget.

Ord å ta med

«De som elsker deg, skal være som solen når den går opp i all sin prakt.»
(5,31)

Dommernes bok

Boken oppsummert

Dette er Bibelens blodigste bok. Det er mange brutale drap og voldelige, groteske hendelser og kamikazeoppdrag. Krig er normalsituasjonen. I tiden etter Josvas lederskap og etableringen i det lovede landet, følger en lang periode med anarki på mange hundre år. «I de dager var det ingen konge i Israel. Hver mann gjorde som han selv fant for godt», oppsummerer forfatteren tilstanden i landet. (21,25) Dette er et gjennomgående mønster for handlingen. Folket vender seg bort fra Gud, Gud sender et annet folk for å straffe isrealittene, folket roper til Gud om redning, Gud sender en dommer som befri folket og styrer dem en tid. Så vender folket seg bort igjen, og det hele gjentas gang på gang. Ordet *dommere*, er en tittel som brukes på lederne som Gud bruker til å redde folket. Disse får en slags uformell lederrolle som krigsherrer, klanledere, og lovgivere – med noen religiøse funksjoner i tillegg. Navn på disse er blant andre: Otniel, Ehud, Debora, Gideon, Abimelek, Jefta og Samson. Gideon og Samson er de to mest kjente, som også vies mest plass, med skildringen av deres kall til et oppdrag og gjennomføring av oppdraget. Det er også interessant at en av dommerne er en kvinne, Debora, som opprinnelig var en profetkvinne. Israel var enda ikke en samlet stat på dommernes tid, men et løselig forent stammeforbund uten felles myndigheter eller domstoler eller noe annet. Kapittel 6 og 7, om Gideon, er den mest kjente og antagelig den mest oppbyggelige delen av Dommerne.

Dommerboken er tema for gudstjenesten søndag 29. mai.